



Saksgang

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Delegerte saker - Plan		078/21

Arkivsak ID 21/1109

Saksbehandler Martin Reigstad

Isqueen AS - Dispensasjon arealformål i sjø - akvakultur

Saksdokumenter:

Saksopplysninger:

Vestvågøy kommune mottok den 11.08.2021 søknad om dispensasjon fra arealformål bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone i kommuneplanens arealdel, planID 1860 201810, for å gjennomføre en justering av arealformålene slik at de stemmer overens med faktisk plassering i sjø, samt å legge ut fôrflåter og noen ekstra merder. Det skal også legges til rette for andre typer fortøyninger som følger nyere krav. Søknaden gjelder oppdrettslokalitetene Gamskjæran (VA18), Æsøya (VA22), Geiterøya (VA18), Eidisholman (VA23) og Sandholman (VA9). Lokalitetene ligger delvis innenfor akvakulturformål med områdenavn i parentes bak navnene over.

Alternative løsningsforslag:

1. Vestvågøy kommune innvilger helt eller delvis dispensasjon fra arealformål bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone for å imøtekomme søknad om justering, utplassering av fôrflåter og eventuell utvidelse av merder slik beskrevet i søknaden, eventuelt med vilkår.
2. Vestvågøy kommune avslår søknad om dispensasjon fra arealformål bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone for å imøtekomme søknad om justering, utplassering av fôrflåter og eventuell utvidelse av merder slik beskrevet i søknaden.

Forhold til plan:

Flere av merdene ligger i dag utenfor arealformål Akvakultur. Dette ble ikke fanget opp under revisjon av kommuneplanens arealdel, og det søkes derfor nå om dispensasjon. I tillegg er det ønske om å sette av noe areal til ekstra merder og nye fortøyningsløsninger. Dette vil gå inn i sjøareal som i kommuneplanens arealdel er lagt ut til bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Tiltakene er dermed avhengig av dispensasjon for å kunne gjennomføres.

Nabovarsel:

Sendt ut av kommunen på vegne av søker 03.11.2021 og returnert uten merknader.

Høring:

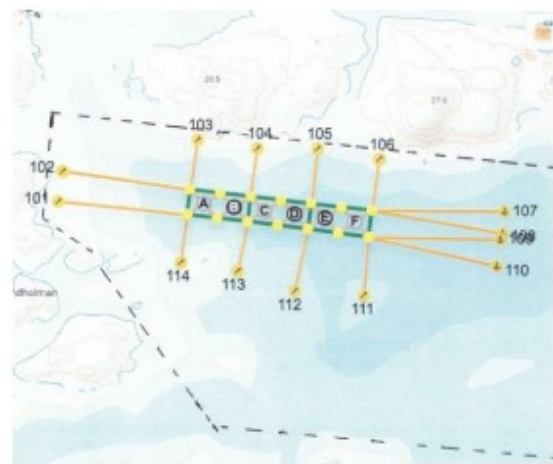
Søknaden ble sendt på høring den 22.09.2021. Det kom inn to innspill fra henholdsvis fiskeridirektoratet og Nordland fylkeskommune. Under følger en kort sammenfatning av merknadene fra overordnet myndighet, samt kommentarer fra administrasjonen:

<p><u>Nordland fylkeskommune:</u> Mener det er uheldig at det kommer søknad om dispensasjon kort tid etter vedtatt plan. Viser til at fylkeskommunen tidligere har uttrykt bekymring for om akvakulturområdene i kommuneplanens arealdel var gode nok. Ber om at VVK innenfor «rimelighetens grense» gir dispensasjon slik at næringen kan følge den teknologiske utviklingen innen feltet. Fylkeskommunen viser til at dispensasjon ikke bør medføre at det skapes hindringer for utøvelse av friluftsliv i området. Fylkeskommunen minner kommunen om at det kan stilles vilkår for innvilgelse av dispensasjon.</p>	<p><u>Administrasjonens kommentar:</u> Administrasjonen beklager at kystsonedelen av kommuneplanens arealdel ikke svarer ut alle problemstillingene. Merknadene tas ellers til orientering.</p>
<p><u>Fiskeridirektoratet:</u> Viser til at noen av de omsøkte lokalitetene overlapper med gyte- og beiteområde for fisk – gjelder spesielt Gamskjæran og Æsøya. Viser til at flere av lokalitetene ligger over skjellsand, en ikke-fornybar ressurs som er viktig gyte- og oppvekstområder for fisk. Mener det er uheldig at søknad om dispensasjon kommer kort tid etter planen er vedtatt. Skriver til slutt at de ikke mener en innvilgelse av dispensasjon vil fortrenge fiskeriinteressene i området.</p>	<p><u>Administrasjonens kommentar:</u> Tas til orientering.</p>

Lokalitetene:



Sandholman utsnitt arealplan.



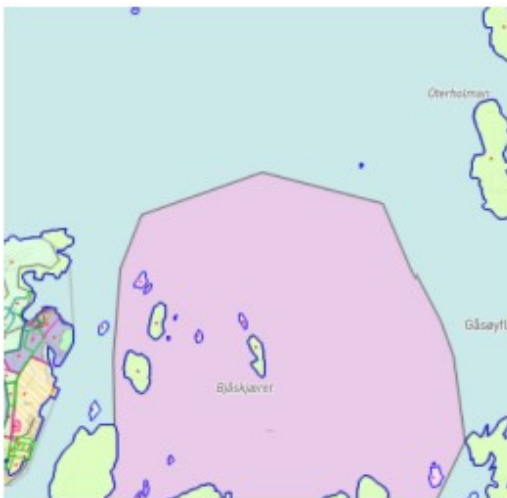
Sandholman utsnitt lokalitet.



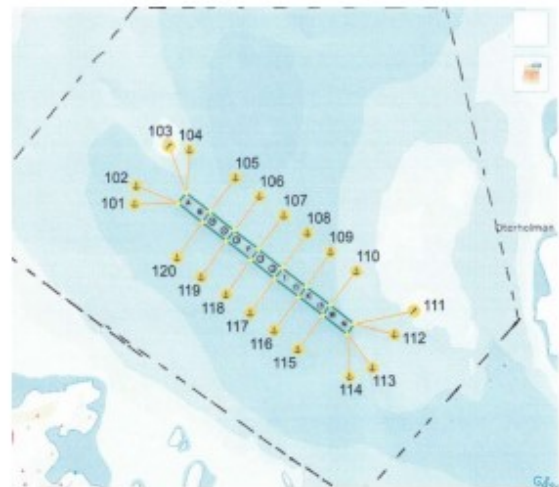
Eidisholman utsnitt arealplan.



Eidisholman utsnitt lokalitet.



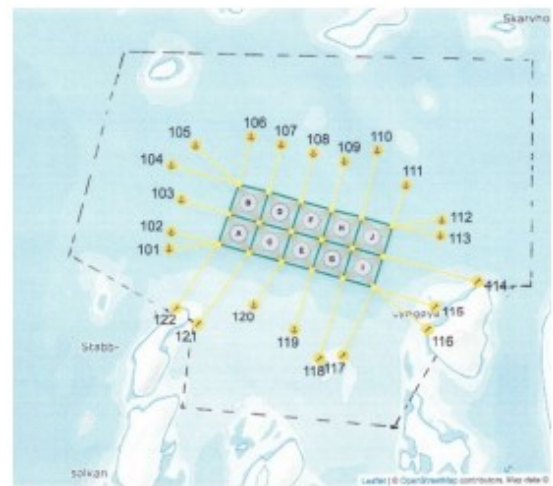
Gamskjæran utsnitt arealplan.



Gamskjæran utsnitt lokalitet.



Æsøya utsnitt arealplan.



Æsøya utsnitt lokalitet.



Geiterøya utsnitt arealplan.



Geiterøya utsnitt lokalitet.

Videre følger lokalitetenes posisjoner for anker og anlegg.

Lokalitet Sandholman

Posisjoner ytterkant anlegg

Hjørne		
301	68°03,608 N	13°32,272 Ø
302	68°03,623 N	13°32,276 Ø
313	68°03,595 N	13°32,570 Ø
314	68°03,611 N	13°32,575 Ø

Posisjoner anker/bolter

Forankring nr		
101	68°03,616 N	13°32,059 Ø
102	68°03,634 N	13°32,067 Ø
103	68°03,654 N	13°32,287 Ø
104	68°03,649 N	13°32,386 Ø
105	68°03,649 N	13°32,485 Ø
106	68°03,642 N	13°32,586 Ø
107	68°03,611 N	13°32,793 Ø
108	68°03,598 N	13°32,789 Ø
109	68°03,593 N	13°32,786 Ø
110	68°03,578 N	13°32,781 Ø
111	68°03,559 N	13°32,563 Ø
112	68°03,562 N	13°32,449 Ø
113	68°03,574 N	13°32,356 Ø
114	68°03,578 N	13°32,262 Ø

Lokalitet Eidisholman

Posisjoner ytterkant anlegg

Hjørne		
301	68°08,114 N	13°51,825 Ø
302	68°08,128 N	13°51,847 Ø
321	68°08,026 N	13°52,224 Ø
322	68°08,041 N	13°52,247 Ø

Posisjoner anker/bolter

Forankring nr		
101	68°08,120 N	13°51,690 Ø
102	68°08,129 N	13°51,720 Ø
103	68°08,152 N	13°51,749 Ø
104	68°08,185 N	13°51,774 Ø
105	68°08,137 N	13°51,970 Ø
106	68°08,135 N	13°52,072 Ø
107	68°08,118 N	13°52,152 Ø
108	68°08,106 N	13°52,243 Ø

Posisjoner ytterkant Flåte

Hjørne		
301	68°08,033 N	13°52,015 Ø

303	68°08,026 N	13°51,976 Ø
306	68°08,057 N	13°51,986 Ø
308	68°08,051 N	13°51,948 Ø

109	68°08,039 N	13°52,281 Ø
110	68°08,036 N	13°52,281 Ø
111	68°08,011 N	13°52,305 Ø
112	68°07,957 N	13°52,338 Ø
113	68°08,002 N	13°52,077 Ø
114	68°08,020 N	13°52,003 Ø
115	68°08,037 N	13°51,918 Ø
116	68°08,050 N	13°51,829 Ø
117	68°08,070 N	13°52,216 Ø
118	68°08,023 N	13°52,168 Ø
119	68°08,031 N	13°52,270 Ø

Forankring

Flåte		
F 103	68°07,933 N	13°51,979 Ø
F 104	68°07,995 N	13°51,943 Ø

Lokalitet Gamskjæran

Posisjoner ytterkant anlegg

Hjørne		
301	68°06,710 N	13°44,304 Ø
302	68°06,723 N	13°44,300 Ø
329	68°06,546 N	13°44,862 Ø
330	68°06,558 N	13°44,885 Ø

Posisjoner anker/bolter

Forankring nr		
101	68°06,709 N	13°44,160 Ø
102	68°06,731 N	13°44,164 Ø
103	68°06,780 N	13°44,272 Ø
104	68°06,776 N	13°44,343 Ø
105	68°06,741 N	13°44,493 Ø
106	68°06,718 N	13°44,574 Ø
107	68°06,694 N	13°44,653 Ø
108	68°06,672 N	13°44,732 Ø
109	68°06,648 N	13°44,809 Ø
110	68°06,624 N	13°44,892 Ø
111	68°06,574 N	13°45,084 Ø
112	68°06,545 N	13°45,020 Ø
113	68°06,503 N	13°44,945 Ø
114	68°06,493 N	13°44,870 Ø
115	68°06,528 N	13°44,698 Ø
116	68°06,552 N	13°44,619 Ø
117	68°06,574 N	13°44,541 Ø
118	68°06,597 N	13°44,460 Ø
119	68°06,619 N	13°44,379 Ø
120	68°06,643 N	13°44,298 Ø

Lokalitet Æsøya

Posisjoner ytterkant anlegg

Hjørne		
301	68°06,287 N	13°47,102 Ø
303	68°06,354 N	13°47,163 Ø
316	68°06,240 N	13°47,561 Ø
318	68°06,307 N	13°47,617 Ø

Posisjoner anker/bolter

Forankring nr		
101	68°06,282 N	13°46,958 Ø
102	68°06,300 N	13°46,964 Ø
103	68°06,337 N	13°46,994 Ø
104	68°06,375 N	13°46,963 Ø
105	68°06,397 N	13°47,025 Ø
106	68°06,406 N	13°47,200 Ø
107	68°06,397 N	13°47,288 Ø
108	68°06,387 N	13°47,384 Ø
109	68°06,378 N	13°47,473 Ø
110	68°06,390 N	13°47,572 Ø
111	68°06,352 N	13°47,656 Ø
112	68°06,312 N	13°47,761 Ø
113	68°06,296 N	13°47,758 Ø
114	68°06,245 N	13°47,868 Ø
115	68°06,128 N	13°47,743 Ø
116	68°06,191 N	13°47,721 Ø
117	68°06,163 N	13°47,472 Ø
118	68°06,159 N	13°47,403 Ø
119	68°06,192 N	13°47,328 Ø
120	68°06,221 N	13°47,208 Ø
121	68°06,198 N	13°47,043 Ø
122	68°06,217 N	13°46,979 Ø

Lokalitet Geiterøya			
Posisjoner ytterkant anlegg		Posisjoner anker/boiter	
Hjørne		Forankring nr	
301	68°05,436 N 13°43,930 Ø	101	68°05,419 N 13°43,840 Ø
303	68°05,457 N 13°43,927 Ø	102	68°05,425 N 13°43,821 Ø
323	68°05,463 N 13°44,506 Ø	103	68°05,308 N 13°43,801 Ø
324	68°05,464 N 13°44,505 Ø	104	68°05,506 N 13°43,660 Ø

105	68°05,506 N 13°43,969 Ø
106	68°05,511 N 13°44,068 Ø
107	68°05,509 N 13°44,170 Ø
108	68°05,509 N 13°44,272 Ø
109	68°05,464 N 13°44,467 Ø
110	68°05,478 N 13°44,653 Ø
111	68°05,455 N 13°44,679 Ø
112	68°05,422 N 13°44,748 Ø
113	68°05,401 N 13°44,539 Ø
114	68°05,398 N 13°44,478 Ø
115	68°05,419 N 13°44,287 Ø
116	68°05,398 N 13°44,185 Ø
117	68°05,365 N 13°43,998 Ø
118	68°05,373 N 13°43,966 Ø

Lovgrunnlaget:

Omsøkt tiltak forutsetter dispensasjon fra følgende:

Arealformål bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone i kommuneplanens arealdel, planID 1860 201810.

Søknaden skal behandles etter følgende lover for å kunne innvilge/avslå dispensasjon:

- **Naturmangfoldloven:**
Naturmangfold skal være et premiss i all myndighetsutøving. Som grunnlag for dispensasjonsvurdering kreves en vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12.
- **Plan- og bygningsloven:**
Dispensasjonsvurdering gjøres etter plan- og bygningsloven § 19-2. Følgende vilkår må være oppfylt for å kunne innvilge dispensasjon:
 1. *Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsparagraf, blir vesentlig tilsidesatt.*
 2. *I tillegg må fordelene ved å innvilge dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.*

Dersom begge vilkårene er oppfylt, gjøres det en skjønnsmessig vurdering av om dispensasjonen bør innvilges.

Vurdering:

- **Naturmangfoldloven:**

Kravet i § 8 i Naturmangfoldloven er at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet i kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Området er sjekket mot Naturbasen til miljødirektoratet og artsdatabankens artskart.

Det fremkommer at det er registrert prioriterte arter, truede eller nært truede arter på norsk rødliste for arter. Det er registrert lomvi i området rundt Sandholman. Det er registrert gråmåke ved Æsøya. Det fremkommer at det er registrert utvalgte naturtyper, truede eller nært truede naturtyper på norsk liste for naturtyper i disse områdene. Områdene Sandholman, Geiterøya, Gamskjæran, Æsøya og Eidisholman er innenfor naturtypen Skjellsand, som er klassifisert som svært viktig. Dispensasjonen omhandler derimot først og fremst en justering av kart slik at kartene gjenspeiler faktisk situasjon, og det vil derfor ikke være særlige nye tiltak som vil foregå som kan påvirke naturmangfoldet i de ulike områdene. Ut i fra dette finner en det ikke nødvendig å foreta vurderinger

etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12 jfr. Miljøverndepartementets veileder til naturmangfoldloven kap. II.

- **Plan og bygningsloven:**

Kommunen skal vurdere om vilkårene for å innvilge dispensasjon er oppfylt. Kun dersom alle vilkårene for å innvilge dispensasjon er oppfylt, kan kommunen gjøre en skjønnsmessig vurdering av tiltaket. Det kan ikke gis dispensasjon dersom hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, eller lovens formålsbestemmelse, «blir vesentlig tilsidesatt». I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon «være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering». Begrensningene i annet ledd er et rettslig minstevilkår. Det vil si at kommunen, når den skal behandle en dispensasjonssøknad, først må vurdere om lovens formelle vilkår foreligger. Bare hvis svaret på dette er ja, blir det aktuelt med den skjønnsmessige interesseavveiningen som avgjør om dispensasjon bør gis eller ikke.

Videre følger en vurdering av vilkårene:

1. *Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak arealformålet det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsparagraf, blir vesentlig tilsidesatt.*

Hensynene bak arealformålet bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone er å sikre allmennheten fri ferdsel og bruk i vann, samtidig som viktige kvaliteter skal vernes mot tiltak som kan gi uheldige virkninger. Arealformålet dekker stort sett alt som foregår på sjø, bortsett fra de fleste permanente innretninger, for eksempel småbåthavn eller akvakulturanlegg.

Ettersom dispensasjonen i hovedsak omhandler allerede etablerte anlegg, vil det ikke være særlige hensyn som vil bli tilsidesatt ved innvilgelse. Det er derimot også søkt om noe areal til utvidelse av eksisterende anlegg. Alle de omsøkte anleggene ligger innenfor en av to viktige friluftsområder i sjø på sør-siden av Vestvågøya: Stamsund-Ure og Buksnesfjorden. Begge er av typen utfartsområde. Akvakulturanleggene som ligger der i dag vil utgjøre en barriere i friluftsområdet, en eventuell utvidelse vil forsterke denne barrieren. Det er forbudt å ferdes nærmere enn 20 meter fra anlegget og fiske nærmere enn 100 meter fra anlegget. Spesielt ferdselsforbudet vil være innskrenkende ovenfor friluftinteressene, da begge de to friluftsområdene er populære steder å dra med kajakk, sup og småbåt. Det er administrasjonens vurdering at kommunen bør være restriktiv med å åpne opp for utvidelser av eksisterende anlegg basert på de kartene som søker har sendt inn, spesielt når alle anleggene ligger innenfor viktige friluftsområder.

Administrasjonen vurderer at hensynene bak arealformålet ikke blir vesentlig tilsidesatt.

2. *I tillegg må fordelene ved å innvilge dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.*

Kommunen skal i hovedsak vurdere de samfunnsnyttige påvirkningene av tiltaket, og kan derfor ikke vektlegge personlige fordeler. Det legges heller avgjørende vekt på styrken av gjeldende plan og de konsekvensene en dispensasjon kan medføre.

- Følgende punkter vurderes som fordeler av omsøkt dispensasjon:

- Omsøkt tiltak er i hovedsak en videreføring av eksisterende aktivitet og det vil ikke bli noen stor endring i aktiviteten i området som følge av denne dispensasjonen.
- Akvakultur er en viktig inntektskilde for kommunen, både direkte gjennom havbruksfondet, men også indirekte gjennom at industrien skaper mange arbeidsplasser i kommunen. Det er derfor viktig at industrien får mulighet til å legge til rette for fremtidige investeringer og oppgraderinger.

- Følgende punkter vurderes som ulemper ved omsøkt dispensasjon:

- Hver dispensasjon kan skape presedens og kan bidra til å uthule gjeldende arealplaner.

Det konkluderes med at fordelene ved å innvilge dispensasjon vil være klart større enn ulempene. Lovens andre vilkår er dermed oppfylt. Videre er det kommunens skjønnsmessige vurdering at søknad om dispensasjon bør innvilges, men ikke helt slikt den var omsøkt. Kommunen forstår at kystzoneplanleggingen ikke var optimal i forbindelse med revidering av den nyeste kommuneplanens arealdel, men ønsker samtidig ikke at det gis dispensasjon til utvidelse av eksisterende anlegg basert på det kartgrunnlaget som foreligger i søknaden. Kommunen gir gjerne dispensasjon slik at det kan legges ut fôrflåter og at det kan legges til rette for andre typer fortøyninger, men kommunen ønsker ikke at det gis tillatelse til flere merder gjennom dispensasjon, spesielt ikke når alle anleggene det søkes om ligger i friluftsområde i sjø. Dersom søker på et senere stadiet ønsker å utvide dagens aktivitet ved en eller flere av lokalitetene, bør dette fremmes i egen søknad, hvor plassering av nye merder og dets fortøyninger er vist. Kommunen mener at å søke om ekstra areal hvor merder kan plasseres gjennom å vise på en stiplet linje på kartet ikke er nøyaktig nok.

Konklusjon/oppsummering:

Vestvågøy kommune mottok den 11.08.2021 søknad om dispensasjon fra arealformål bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone i kommuneplanens arealdel, planID 1860 201810, for å gjennomføre en justering av arealformålene slik at de stemmer overens med faktisk plassering i sjø, samt å legge ut fôrflåter og noen ekstra merder. Hensynene bak arealformålet blir ikke vesentlig tilsidesatt og fordelene er klart større enn ulempene. Plan- og bygningslovens to vilkår er dermed oppfylt. Det er videre kommunens skjønnsmessige vurdering at søknad om dispensasjon bør innvilges, men at dispensasjonen ikke inkluderer å legge ut nye merder innenfor det området som er stiplet i søknaden. Søknad om dispensasjon innvilges dermed delvis slik den er omsøkt.

I henhold til Vestvågøy kommunes delegasjonsreglement er det fattet følgende:

Vedtaket:

1. Vestvågøy kommune viser til mottatt søknad om dispensasjon fra arealformål bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone for flere oppdrettslokaliteter på sørsiden av Vestvågøya den 11.08.2021.
2. Søknaden om dispensasjon imøtekommes delvis:
 - a. Dispensasjonen gjelder ikke etablering av ekstra merder.
3. Begrunnelsen for vedtaket er at vilkårene for dispensasjon ihht pbl. §19-2 er oppfylt, samtidig som at kommunen mener at areal til ekstra merder enten bør søkes om i egen, mer detaljert, dispensasjonssøknad eller i rullering av neste kommuneplanens arealdel.
4. Der gjelder en tidsfrist for gjennomføring. Dersom tiltaket ikke er igangsatt innen 3 år etter dette vedtaket, faller tillatelse til dispensasjon bort.
5. Vedtaket har hjemmel etter Plan- og bygningsloven § 19-2.

Iht. Plan- og bygningsloven § 1-9, jfr. forvaltningsloven kap. VI, kan dette vedtaket påklages innen 3 uker etter at søker har mottatt melding om vedtaket.

Leknes, 14.12.2021

Karl Erik Nystad
Enhetsleder NPU

Martin Reigstad
Arealplanlegger